

Svar

1. Hvordan fungerer blodets transportsystem?

B. Blodet transporterer blandt andet ilt ud til kroppens celler og CO₂ tilbage til lungerne, næring fra maden i tarmene til leveren og vand mellem tarm, væv og nyrer.

2. Hvordan regulerer blodet vores kropstemperatur?

A. Når man har det varmt, sender kroppen mere blod ud til huden, hvor det bliver kølet af. Hvis man fryser, trækker blodkarrene sig sammen, så der ikke kan komme så meget blod ud til huden.

3. Hvor meget blod har et barn på 10 år i kroppen?

A. Cirka 2 liter.

4. Hvad hedder de tre forskellige slags celler i blodet?

B. Røde blodlegemer, hvide blodlegemer og blodplader.

5. Hvor meget af blodet er celler, og hvor meget er plasma?

A. Lidt over halvdelen af blodet er plasma (ca. 55 procent), resten er celler (ca. 45 procent).

6. Hvorfor er de røde blodlegemer så vigtige?

B. Fordi de røde blodlegemer transporterer livsvigtig ilt ud til kroppens celler.

7. Hvor lang tid lever et rødt blodlegeme?

A. Ca. 4 måneder.

8. Hvordan ser et rødt blodlegeme ud?

B. De er bløde, gummiagtige og ligner tørrede abrikoser.

9. Hvad sker der med de gamle, brugte røde blodlegemer?

B. De nedbrydes i milten.

10. Hvordan ser de hvide blodlegemer ud?

A. De er kugleformede celler, nogle med udposninger, der ligner og fungerer som fangarme.

11. Hvilken funktion har de hvide blodlegemer?

A. De indgår i immunforsvaret og er med til at forsvare kroppen mod virus og bakterier.

12. Hvilken funktion har kroppens 'skraldemænd'?

B. De optager og fjerner døde celler.

13. Hvor opholder de hvide blodlegemer sig det meste af tiden?

B. De hvide blodlegemer opholder sig mest uden for blodårerne – i kroppens væv, hud og organer.

14. Hvor hjælper blodpladerne?

A. Hvis du får et sår, kommer blodpladerne straks og er med til at stoppe blødningen.

15. Hvordan ser blodpladerne ud?

B. De har form som små runde skiver, men de omdannes til kugler, der ligner små søpindsvin, når de skal hjælpe med at lukke et sår.

16. Hvorfor kan du få et blåt mærke, når du slår dig?

A. Fordi der går hul på nogle af de små blodkar under huden. Da der ikke er hul på selve huden, løber blodet i stedet ud i vævet. Mærket ser blå ud, fordi gammelt blod ser blå ud.

17. Hvad er plasma?

A. Plasma er en gullig væske, der består af 90% saltvand. Plasmaen transporterer de forskellige blodlegemer rundt i kroppen.

- 18. Hvad hjælper proteiner med til i kroppen?**
A. Proteiner sørger blandt andet for byggematerialer til kroppen, så man kan vokse og forny cellerne.
- 19. Hvor dannes blodcellerne?**
B. I knoglemarven.
- 20. Hvad hedder de to slags knoglemarv?**
B. Den gule og den røde.
- 21. Hvad giver blodet den røde farve?**
A. De røde blodlegemer indeholder proteinet hæmoglobin, der er rødt.
- 22. Hvordan kommer ilten med blodet ud til kroppens celler?**
A. Ilten binder sig til hæmoglobinet i blodet, og på den måde transporteres det ud i kroppen.
- 23. Kan du selv danne jern?**
B. Nej, kroppen kan ikke selv danne jern, så du er nødt til at få det fra maden.
- 24. Hvad kan hæmme optagelsen af jern?**
A. Kaffe, te og kakao hæmmer optagelsen af jern.
- 25. Hvor sidder hjertet, og hvor stort er det?**
B. Hjertet sidder midt i brystet mellem lungerne. Det er på størrelse med en knytnæve.
- 26. Hvor mange kamre har hjertet?**
B. Hjertet har fire kamre, et forkammer og et hjertekammer i både højre og venstre hjertehalvd.
- 27. Hvad kaldes pulsårer og returårer også?**
B. Arterier og vener.
- 28. Hvor små og tynde er hårkarrene?**
A. De er tyndere end et hår, og der kan kun komme ét rødt blodlegeme igennem ad gangen.
- 29. Hvor mange gange slår hjertet i minuttet hos et voksent menneske, der ikke anstrenger sig?**
B. Cirka 60 gange.
- 30. Slår hjertet hurtigere eller langsommere, jo mindre et dyr er?**
A. Hurtigere.
- 31. Hvilke blodtyper kigger lægerne mest på før en blodtransfusion?**
A. ABO-typen og Rhesus-typen.
- 32. Hvor mange i Danmark har blodtypen Rhesus negativ?**
B. Cirka 15 procent.
- 33. Kan forældre, der begge har blodtype A, få et barn med blodtype O?**
A. Ja, hvis begge forældre har arvet hhv. A og O fra deres forældre.
- 34. Kan forældre, der begge har blodtype AB, få et barn med blodtype B?**
A. Ja, i så fald har barnet arvet B fra begge sine forældre.
- 35. Hvor gammel skal man være for at blive bloddonor?**
A. 17 år.
- 36. Hvor mange gange om året må en bloddonor blive tappet?**
A. Man må højst blive tappet fire gange om året.
- 37. Hvem kan bloddonorer med blodtype O (nul) give blod til?**
B. Til alle patienter uanset blodtype.
- 38. Hvilke patienter kan have brug for en blodtransfusion?**
A. For eksempel patienter, der har været ude for en ulykke og har mistet meget blod, eller patienter med en kræft-, hjerte-, nyre- eller blodsygdom. Der bruges desuden en del blod til operationer.